

Dosarul nr. 2ra-570/22
2-20149122-01-2ra-18042022

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – T. Prutean
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – O. Cojocaru, R. Pulbere, A. Pahopol

ÎNCHEIERE

01 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Ministerul Justiției,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Andrei
Cornogolub împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Procuratura
Generală cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale
organelor de urmărire penală și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din data de 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin
care s-au respins apelurile declarate de Andrei Cornogolub, Ministerul Justiției și
Procuratura Generală, s-a menținut hotărârea din data de 09 iulie 2021 a Judecătoriei
Chișinău, sediul Centru,

constată:

La 26 noiembrie 2020 Andrei Cornogolub a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Procuratura Generală, prin care
a solicitat repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de
urmărire penală estimat la suma de 10 000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

În susținerea cererii de chemare în judecată Andrei Cornogolub a indicat că la 20
februarie 2015 a fost pornit procesul penal în privința reclamantului bănuit în comiterea
infracțiunii penale prevăzute de art. 155 din Codul penal, pe faptul amenințării cu omor
a lui Octavian Fachira. Pretinsa amenințare a avut loc prin intermediul telefonului
mobil cu numărul de înregistrare 069746194, ce aparținea ultimului.

La 13 martie 2018, în baza procesului – verbal, Andrei Cornogolub a fost reținut
de către Inspectorul de Poliție Bender, fiindu-i aplicată măsura preventivă obligația de
a nu părăsi țara, iar urmare a pretinselor acțiuni procesuale penale, i s-a interzis dreptul
de perfectare a actelor de identitate.

Ulterior, prin ordonanța din 12 iulie 2018 cauza penală a fost clasată de către
Procurorul Procuraturii mun. Bender, reclamantul fiind scos de sub urmărirea penală
din motivul lipsei în acțiunile lui a elementelor infracțiunii prevăzute la art. 155 din
Codul penal.

Reclamantul a relatat că, prin acțiunile ilegale ale organului de urmărire penală,
nu a beneficiat de garanții procedurale adecvate în cursul procedurii împotriva acestuia.
Atât procesul penal împotriva lui, cât și pretinsele acțiuni ilicite imputate nu au fost
echitabile și au fost încălcate prevederile CEDO.

Andrei Cornogolub a menționat că prin faptul scoaterii de sub urmărirea penală se atestă că organul de urmărire penală a încălcat principiul potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi urmărită penal, trasă la răspundere și judecată, fapt ce generează angajarea răspunderii patrimoniale a Statului pentru prejudiciul material și moral cauzat prin această încălcare. Astfel, ținând cont de principiul compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, suferințele morale cauzate, starea de stres, nervozitate, neliniște și anxietate și prejudiciul nepatrimonial prin imposibilitatea susținerii materiale suficiente a persoanelor la evidență în cadrul acțiunilor procesuale ilegale ale organului de urmărire penală, a suportat prejudiciu moral estimat la suma de 100 000 lei.

În opinia reclamantului acest echivalent bănesc este și o satisfacție echitabilă în contextul suferințelor de ordin psihic și moral pe care le-a trăit, dacă sumele bănești plătite în calitate de reparare a prejudiciului patrimonial au drept scop înlăturarea sau diminuarea disfuncțiilor organismului sau manifestărilor exterioare ale acestuia, atunci compensarea prejudiciului nepatrimonial este destinată înlăturării sau atenuării emoțiilor și suferințelor legate de dereglarea sănătății.

Cu referire la încasarea cheltuielilor de judecată Andrei Cornogolub a relatat că în cadrul urmăririi penale a suportat cheltuielile de asistență juridică în sumă de 10 000 lei, conform bonului de plată prezentat.

Prin hotărârea din 09 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către Andrei Cornogolub, s-a încasat din contul bugetului de stat al Republicii Moldova prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Andrei Cornogolub suma de 3 000 lei cu titlul de prejudiciu moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și suma de 10 000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică acordată în cauza penală nr. 2015050020, în rest, cererea de chemare în judecată s-a respins, ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea instanței de fond a fost contestată cu apel, în termen, de către avocatul Veaceslav Cazacu, în interesele lui Andrei Cornogolub, cât și de Ministerul Justiției și Procuratura Generală.

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 07 decembrie 2021 a respins cererile de apel depuse de către avocatul Veaceslav Cazacu, în interesele lui Andrei Cornogolub, Ministerul Justiției și Procuratura Generală, a menținut hotărârea din data de 09 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Instanțele de judecată, în temeiul art. 3, alin. (1), lit. a) și e) și alin. (2), art. 5 și art. 6, lit. b) din Legea nr. 1545 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, raportate la circumstanțele cauzei, au concluzionat că Andrei Cornogolub are dreptul de a solicita repararea prejudiciului cauzat în legătură cu atragerea ilegală la urmărire penală. Caracterul reparabil al prejudiciului material și moral cauzat a apărut ca consecință a reținerii de către Inspectoratul de Poliție Bender și a aplicării în privința acestuia a măsurii preventive obligația de a nu părăsi țara și ulterior scos de sub urmărire penală, din motivul lipsei în acțiunile sale a elementelor infracțiunii prevăzute de art. 155 din Codul penal.

Totodată, în temeiul art.11, alin. (1) și (3) din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, colaborat cu art. 2007, alin. (1), art. 2036, alin. (3), art. 2037, alin. (1) și (2) din Codul civil s-a menționat că suma solicitată de către Andrei Cornogolub cu titlu de prejudiciu moral este exagerată, dispunând spre încasare suma de 3 000 lei, care este

echitabil suferințe psihice cauzate prin faptul că a fost atras ilegal la răspundere penală.

Cu referire pretenția privind repararea prejudiciului material cauzat ca rezultat al suportării cheltuielilor de judecată pentru asistența juridică acordată în cadrul dosarului penal, instanțele de judecată, au menționat că în baza art. 7, lit. e) din Legea nr. 1545, în cazul reținerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de declarație de a nu părăsi localitatea sau țara, persoanei fizice i se compensează sumele plătite pentru asistență juridică. La caz, suportarea de către Andrei Cornogolub a cheltuielilor pentru asistență juridică, în sumă de 10 000 lei, în cauza penală se confirmă prin bonul de plată seria XL nr. 98981 din 26 iulie 2018 eliberat de către avocatul Veaceslav Cazacu, împuternicit în baza mandatului.

În aceste circumstanțe, instanțele de judecată au concluzionat ca fiind întemeiată pretenția lui Andrei Cornogolub și a dispus încasarea sumei de 10 000 cu titlu de prejudiciul material.

Împotriva deciziei instanței de apel a depus recurs Ministerul Justiție, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea cererii de chemare în judecată.

În motivarea recursului Ministerul Justiției a indicat că instanța de apel, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii instanței de fond, eronat a interpretat normele de drept material care reglementează aprecierea probelor.

Pentru angajarea răspunderii statului pentru prejudiciul cauzat prin erori judiciare și de urmărire penală sunt necesare următoarele condiții speciale și anume existența faptei ilicite. La materialele dosarului nu există nici un act emis de către judecătorul de instrucție sau de către instanța de judecată, prin care acțiunile organului de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanței de judecată ar fi fost declarate ilegale.

Autoritatea recurentă a susținut că toate acțiunile întreprinse de către organul de urmărire penală au fost efectuate în limitele Codului de procedură penală. În situația din speță Andrei Cornogolub nu a probat faptul că informația privind învinuirea sa a avut o rezonanță în societate, a fost discutată activ de către societate și a avut un impact negativ asupra sa sau asupra poziției sale în societate și este rezultatul acțiunilor organului de urmărire penală.

Ministerul Justiției a subliniat că în privința lui Andrei Cornogolub au fost întreprinse de doar măsuri procesuale legale, care erau prevăzute de legislația procesual penală și care urmau a fi întreprinse pentru cazul de infracțiune, săvârșirea căreia era imputată acestuia.

Cu referire la pretenția privind repararea prejudiciului material suportat pentru asistența juridică acordată de către avocat în cadrul dosarului penal, Ministerul Justiției a menționat că instanța de fond a admis-o, deși nu a fost prezentat decât bonul de plată, nefiind prezentată o listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de către avocat și orarul timpului aferent acestora.

În conformitate cu art. 434, alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 07 decembrie 2021, expediată Ministerului Justiției, prin intermediul poștei electronice la 16 martie 2022. (f.d. 126,verso)

Ministerul Justiției s-a conformat prevederilor legale și la 30 martie 2022 a depus recurs împotriva deciziei din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la articolul 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs formulată de către Ministerul Justiției este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul autorității recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă, nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul de admisibilitate reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Urmează a fi reiterat că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art. 432, alin. (1) din Codul de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433, lit. a) din Codul de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către Ministerul Justiției asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului Ministerului Justiției la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, Colegiul reține că argumentele invocate de către recurent nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă Ministerul Justiției, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Ministerul Justiției, ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431, alin. (1) și (2), art. 433, lit. a), 440, alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Ministerul Justiției împotriva deciziei din data de 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecători

Galina Stratulat

Maria Ghervas